

Przemysław Maj

**SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI
„GWARANCJE INSTYTUCJONALNE ZASADY
PLURALIZMU POLITYCZNEGO W POLSCE
NA TLE STANDARDÓW EUROPEJSKICH”,
14–16 CZERWCA 2013 ROKU, NAŁĘCZÓW**

Organizatorami konferencji „Gwarancje instytucjonalne zasady pluralizmu politycznego w Polsce na tle standardów europejskich” byli członkowie Zakładu Prawa Konstytucyjnego oraz Zakładu Prawa i Postępowania Administracyjnego funkcjonujących w ramach Wydziału Administracji Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie oraz Katedry Prawa Konstytucyjnego, Porównawczego i Współczesnych Systemów Politycznych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Konferencja odbyła się w ramach cyklu organizowanego corocznie przez wymienione ośrodki naukowe w Nałęczowie.

Pod względem podmiotowym w konferencji wzięli udział pracownicy naukowcy reprezentujący ośrodki akademickie z Warszawy, Krakowa, Łodzi, Wrocławia, Poznania, Katowic, Lublina, Rzeszowa oraz Olsztyna. Łącznie w konferencji uczestniczyło około 50 osób. Zgodnie z przyjętym przez uczestników założeniem, wybrane spośród tego grona osoby występowały z referatami, pozostali uczestniczyli w dyskusji plenarnej.

Otwarcie konferencji miało miejsce w dniu 14 czerwca, ze strony organizatorów uczestników powitali: kierownik Zakładu Prawa Konstytucyjnego Porównawczego i Współczesnych Systemów Politycznych w UKSW prof. dr hab. Bogumił Szmulik oraz prodziekan Wydziału Administracji WSEI dr Mariusz Paździor. W imieniu dziekana Wydziału Prawa i Administracji UKSW za chęć aktywnego uczestnictwa w konferencji podziękował przybyłym prodziekan wydziału ks. prof. dr

hab. Krzysztof Warchałowski. Słowo wstępne wygłosił również senator Piotr Zientarski, odnosząc się do efektów własnych prac w Senacie oraz dziękując organizatorom za zaproszenie.

Pod względem merytorycznym tematyka konferencji została podzielona przez organizatorów na trzy części. Dwie spośród nich miały miejsce w sobotę, ostatnia w niedzielę 16 czerwca. W związku z zasadą wprowadzoną przez organizatorów konferencji, polegającą na ograniczeniu liczby wygłaszanych referatów, prelegenci otrzymali do dyspozycji trzydziestominutowe wystąpienia, więcej czasu poświęcono również dyskusji nad pojawiającymi się w referatach zagadnieniami.

W części pierwszej referowały trzy osoby: prof. dr hab. Andrzej Szmyt reprezentujący Uniwersytet w Łodzi, prof. dr hab. Anna Łabno z Uniwersytetu Śląskiego oraz dr Bogusław Przywora z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Wystąpienie prof. dra hab. Andrzeja Szmyta zatytułowane *Przeciwdziałanie opozycyjnej „obstrukcji poprawkowej” względem projektu ustawy budżetowej* składało się z dwóch części. W pierwszej referent przedstawił sposoby stosowania obstrukcji przez stronę opozycyjną, w drugiej zasygnalizował możliwości przeciwdziałania tego typu metodom. W opinii Profesora środkiem umożliwiającym działanie izby niższej parlamentu w tego typu sytuacjach byłoby wyposażenie marszałka Sejmu w prawo dokonywania ewaluacji poprawek (konstruktywna, obstrukcyjna) lub wprowadzenie łączenia głosowania nad pewnymi kategoriami poprawek.

Prof. dr hab. Anna Łabno w referacie *Pluralizm a zasada solidaryzmu* w pierwszej kolejności przedstawiła sens tytułowych reguł. Następnie próbowała odpowiedzieć na pytanie z jednej strony o stopień wzajemnej komplementarności, a z drugiej o sprzeczności między pluralizmem a regułą solidaryzmu. Profesor odniosła się również do możliwości znalezienia kompromisu, punktu styczności dla stosowania analizowanych zasad, wskazując na warunki, które muszą zostać spełnione.

Dr Bogusław Przywora z Uniwersytetu Jagiellońskiego w wystąpieniu *Kontrola celów i działalności partii politycznych w Polsce. Stan obecny i postulaty de lege ferenda* nakreślił istniejące sposoby prawnej kontroli partii politycznych, wskazując na dwie główne formy: prewencyjną i represyjną. Przedstawił jednocześnie warunki, które musi spełnić komitet założycielski partii politycznej, aby zarejestrować ugrupowanie (kontrola prewencyjna) oraz okoliczności, w których może nastąpić delegalizacja ugrupowania (kontrola represyjna). Część pierwszej konferencji zakończyła dyskusja.

Drugą część obrad otworzył i prowadził prof. dr hab. Sławomir Patyra reprezentujący Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Trzydziestominutowe wystąpienia wygłosili prof. dr hab. Jan Filip z Uniwersytetu Tomasza Masaryka w Brnie, dr hab. Artur Ławniczak z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz dr Ksenia Kakareko z Uniwersytetu Warszawskiego.

Prof. dr hab. Jan Filip zaprezentował wystąpienie zatytułowane *Zasada pluralizmu politycznego w praktyce oraz orzecznictwie Republiki Czeskiej*. Celem referatu było wprowadzenie uczestników w problemy prawne występujące w Republice Czech w związku z funkcjonowaniem zasady pluralizmu. Prelegent wskazał na problem zakresu stosowania zasady pluralizmu w kontekście granic wolności słowa oraz odniósł się do relacji między pluralizmem a innymi regułami podstawowymi dla demokratycznego systemu politycznego.

Dr hab. Artur Ławniczak przedstawił referat *Pluralistyczne rozumienie pluralizmu (niekoniecznie w duchu liberalizmu)*. Głównym celem wystąpienia było wyjaśnienie różnych poziomów rozumienia tytułowego pojęcia oraz związanych z tym uwarunkowań. W opinii prelegenta sens pluralizmu jest różny i zależy głównie od miejsca i czasu, w którym jest on rozpatrywany (państwo, epoka historyczna, rodzaj reżimu politycznego). Prelegent zauważył, że pluralizm jako pojęcie funkcjonuje na płaszczyźnie prawnej, politycznej, ale również filozoficznej.

Dr Ksenia Kakareko w wystąpieniu zatytułowanym *Sytuacja prawna niekatolickich kościołów i związków wyznaniowych a konstytucyjne gwarancje równouprawnienia wspólnot religijnych* wskazała na rozdzźwięk pomiędzy stanem prawnym a rzeczywistą sytuacją poszczególnych kościołów i związków wyznaniowych w Polsce. Prelegentka zwróciła uwagę słuchaczy na konsekwencje faktycznie uprzywilejowanej pozycji Kościoła oraz porównała stan prawny w Polsce z normami unijnymi. Po wystąpieniu dr Kakareko nastąpiła dyskusja.

W trzeciej, niedzielnej części konferencji obrady prowadził prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki reprezentujący Uniwersytet Łódzki. Trzydziestominutowe wystąpienia wygłosili prof. dr hab. Jacek Sobczak z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz wicestarosta powiatu kraśnickiego dr Jarosław Czerw. Profesor Sobczak w swoim wystąpieniu *Niezawisłość sędziowska i niezależność sądów i trybunałów a zasady tworzenia okręgów sądowych (między pluralizmem a partykularyzmem interesów sądowych)* przedstawił własną ocenę sytuacji polskie-

go sądownictwa, poddawanego administracyjnej kontroli ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości. Prelegent wskazał na liczne w jego opinii przykłady ingerencji ministra w funkcjonowanie sądów powszechnych, stwierdził również, że tego typu sytuacje stanowią zachwianie zasady trójpodziału władzy.

Dr Jarosław Czerw w referacie zatytułowanym *Zasady udostępniania informacji publicznej przez partie polityczne w świetle uregulowań polskiej ustawy o dostępie do informacji publicznej* skoncentrował się na problemie udostępniania danych (dokumentów, sprawozdań z działalności) przez ugrupowania polityczne. Prelegent zwrócił uwagę na obowiązek prawny odnośnie do udostępniania określonych kategorii danych za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej. Wskazał, że zgodnie z istniejącymi normami partia polityczna ma obowiązek udostępnienia innych informacji na pisemny wniosek zainteresowanego, z zachowaniem terminu dwóch tygodni od daty jego przyjęcia. Po ostatnim wystąpieniu nastąpiła dyskusja.

Zamykając obrady oraz podsumowując konferencję, prof. Bogumił Szmulik oraz dr Mariusz Paździor poinformowali zgromadzonych o planowanej publikacji i zasadach zgłaszania artykułów. Dziękując uczestnikom za przybycie, zaprosili jednocześnie wszystkich do udziału w kolejnej konferencji w Nałęczowie, planowanej na rok 2014.